

Asia: VN/22730/2023

Luonnos valtioneuvoston asetukseksi energiatuen myöntämisen yleisistä ehdoista vuosina 2023-2027 annetun asetuksen muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Kierrätysteollisuus ry kiittää mahdollisuudesta lausua energiatukea koskevan asetuksen muuttamisesta ja kiinnittää launnossaan huomiota energiatuen keskeiseen merkitykseen biokaasun laitosinvestoinneille.

Kierrätysteollisuus toteaa, että energiatukien myöntämisen ei tule vinoutua liiaksi uusiin teknologioihin perustuvaksi silloin, kun on olemassa jo toimivia ja nopeasti käyttöönotettavia ratkaisua uusiutuvan energian tuottamiseksi, kuten biokaasun tuotannon kohdalla on. Biokaasusektorin nykyiset kannattavuushaasteet luovat tarpeen olemassa oleviin teknologioihin perustuvien hankkeiden tukemiselle.

Kierrätysteollisuus kiinnittää huomiota myös rahoitushakemusten käsittelyaikatauluun semminkin, kun esityksen mukaan hankkeita ei saisi aloittaa ennen tukipäätöksen myöntämistä. Uusiutuvan energian investointien liikkeelle saattamiseksi rahoitushakemuksen käsittelyä tulisi nopeuttaa nykyisestä ja päätöksen saamisen ajallista ennakoitavuutta tulisi parantaa.

Energiatukea ei voida myöntää jätteenpolttolaitoksille, joskin jätteenpolttoon liittyvien hiilidioksidin talteenotto- ja hyödyntämisratkaisujen tukemisen tulisi olla mahdollista yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen 36 artiklan perusteella. Näiden ratkaisujen tukemisessa on tärkeää varmistaa, etteivät tukijärjestelyt vääristä markkinoita ja ole ristiriidassa unionin laajempien jäte- ja resurssipoliittisten tavoitteiden kanssa.

5 § Tuettavat hankkeet

Ehdotuksen mukaan energiatukea voitaisiin myöntää ainoastaan sellaisiin investointihankkeisiin, joissa investoidaan uuteen laitokseen. Yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen mukaan investointitukea saa kuitenkin myöntää uudelle tai uudistetulle kapasiteetille. Kierrätysteollisuus katsoo, ettei kansallinen tiukempi linja ole perusteltu ja että energiatukiasetuksen 5 §:ään ja sen perusteluihin tulisi selkeyttää uudistetun kapasiteetin määritelmää. Tukikelpoisiksi tulisi lukea biokaasun osalta investoinnit, joissa olemassa olevaan laitokseen rakennetaan lisäkapasiteettia tai sen jalostusastetta kasvattava lisäosa. Tällaiset biokaasulaitosten laajennukset ja investoinnit paineistetun ja nesteytetyn biokaasun tuottamiseksi edistävät osaltaan uusiutuvan energian käyttöä.

Energiatukiasetuksen mukaan tukea ei voida myöntää jätteenpolttolaitoksille, eikä esityksessä esitetä asiaan muutosta. Kierrätysteollisuus pitää rajausta johdonmukaisena ottaen huomioon unionin sitovat tavoitteet jätteiden kierrätyksen lisäämiselle, poliittisen ohjauksen jätteenpolton vähentämiseksi ja materiaalien kierron varmistamiseksi ja jäteperäisen energian jakautumisen uusiutuviin ja ei-uusiutuviin lähteisiin. Suomessa jätteenpolttokapasiteettia on valmistunut merkittävästi viimeisen kymmenen vuoden aikana, ja kapasiteetin arvioidaan ylittävän pidemmälläkin aikavälillä kansallisesti syntyvien, poltettavissa olevien jätteiden määrän.

Energiatukiasetukseen ei ehdotuksen mukaan lisättäisi omaksi tukikategoriakseen hiilidioksidin talteenottohankkeita, koska hankkeita arvioidaan olevan määrällisesti vähän. Hiilidioksidin talteenottohankkeiden tukeminen olisi kuitenkin mahdollista suoraan yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen 36 artiklan nojalla.

Kierrätysteollisuus pitää tärkeänä, että hiilidioksidin talteenotto- ja hyödyntämiskäytös on mahdollista tukea myös jätteenpolton yhteydessä ja siten kehittää kierrätysratkaisuja sellaiselle jätteelle, joka katsotaan kierrätyskelvottomaksi mekaanisessa jätteen käsittelyssä. Talteenotto- ja hyödyntämiskäytösten pitkäikäisyyden vuoksi on oleellista, että tukijärjestelyiden käytössä kiinnitetään huomiota politiikkajohdonmukaisuuteen suhteessa kierrätys- ja kiertotaloustavoitteisiin ja vältetään markkinoita vinouttavia kannustimia. Talteenotto- ja hyödyntämiskäytösten tukemisen vaikutukset kierrätysmarkkinoiden kokonaisuuteen tulee selvittää ja ottaa huomioon.

Moliis Katja
Kierrätysteollisuus ry